

Predsednik Makedonske asocijacije za rudarstvo Nikolajčo Nikolov, na konferenciji za novinare održanoj 23. jula, govorio je o predloženim izmenama datim u Nacrtu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o mineralnim resursima, koji je podnela grupa poslanika. On ocenjuje da je predlog nedorečen, selektivan i ograničen, i da, ukoliko bude usvojen, može prouzrokovati štetu u rudarskom sektoru.

Predstavnici Makedonske asocijacije za rudarstvo ranije ove godine održali su sastanak sa predstavnicima Komisije za ekonomska pitanja, na kome su izneli primedbe i komentare na Nacrt zakona. Međutim, tekst predloga zakona, neznato izmenjen amandmanima podnetim od strane Komisije za ekonomska pitanja, ponovo je stavljen na dnevni red i čeka na usvajanje u skraćenom postupku. Prema saznanjima predstavnika Asocijacije, sa novim Nacrtom zakona nisu upoznati, ili konsultovani, predstavnici Ministarstva ekonomije. Zakon o mineralnim sirovinama je kompleksan zakon, čije izmene zahtevaju široku javnu raspravu, a ne usvajanje u skraćenom postupku, ocenjuje Nikolov.

Član 1 Nacrta zakona, kojim se predlaže dopuna člana 36 Zakona o mineralnim resursima, predviđa da se koncesija za eksploataciju mineralnih sirovina ne može dodeliti za postupke luženja ili flotacije metalčnih mineralnih sirovina sa cijanidom ili sumpornom kiselinom u otvorenim rudnicima. Izuzeci su koncesije za eksploataciju mineralnih metalčnih sirovina u već postojećim rudnicima.

Prema kompanijama, predlog izmene je konfuzan i nedorečen. Ostaje nejasno na koji način predlagač pravi razliku između rude dobijene u površinskoj eksploataciji i rude iz podzemnih kopova. Pored toga, iako predložena odredba predviđa izuzetak u odnosu na koncesije za eksploataciju metalčnih mineralnih sirovina u već postojećim rudnicima, Asocijacija ističe da je za opstanak i dalji razvoj postojećih rudnika neophodno proširenje dodeljenih koncesija, što znači da će se ova odredba neminovno primenjivati na njih. Stoga se ocenjuje da je ovaj pristup selektivan i nestručan i da nije jasno na koji način će predložena izmena ispuniti željeni cilj, a to je zaštita životne sredine.

Istovremeno, član 3 predloga zakona, predviđa da uz zahtev za dobijanje koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina, investitor podnosi bankarsku garanciju o deponovanoj finansijskoj garanciji u slučaju štetnih uticaja na životnu sredinu. Prema podacima Asocijacije, ako ovaj predlog bude usvojen, to će dodatno zakomplikovati situaciju u sektoru rudarstva, s obzirom na široku formulaciju, u okviru koje nije definisano šta se podrazumeva pod „štetnim efektima na životnu sredinu“, kao ni kakvu finansijsku garanciju je investitor dužan da dostavi. Takvo rešenje će odvratiti potencijalne investitore i zaustaviti dalji razvoj rudarske industrije i nove investicije.

Prema rečima Nikolova, rudnici nisu glavni zagađivači životne sredine, napominjući da

Makedonija: Makedonska asocijacija za rudarstvo apeluje da se ne usvoji Nacrt zakona o mineralnim sirovinama

rudarska industrija u Makedoniji primenjuje najviše standarde u zaštiti životne sredine. U strukturi rudarske proizvodnje, rudarstvo i ekstrakcija kamena učestvuju sa približno sa 8% do 9,5%, a samo rudarstvo sa 4,5% do 5%.

Prema zvaničnim podacima Zavoda za statistiku, udeo rudarstva i ekstrakcije kamena u BDP-u kreće se u rasponu od 1,4% u 2013. godini, 1,3% u periodu 2014 - 2016. i 1,2% u 2017. (procena).

Broj kompanija u sektoru rudarstva, ekstrakcije kamena i prirede nemetaličnih mineralnih sirovina je 540, dok se broj zaposlenih, zajedno sa uslužnim delatnostima, kreće od 11.000 do 12.000 radnika.

Izvor: faktor.mk